



שיבת המתמידים "מאור שרגא" בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א רמת ויז'ניץ חיפה

בס"ד

אייר תשפ"א

פרשיות "בהר - בחקתי"

"וידבר ד' אל משה בהר סיני לאמר" (כ"ה א') רש"י: מה ענין שמיטה אצל הר סיני. מדוע נבחרה דווקא השנה השביעית להיות שמיטה? אמרו חז"ל (ברכות ל"ה) רבא היה נוהג לומר לתלמידיו: בבקשה מכם אל תיראו לפני בישיבתי בימי ניסן ובימי תשרי, לפי שאז זמן הקציר והזריעה, וכאשר תעבדו בשני החודשים הללו בשדותיכם כראוי, תהיה לכם מנוחה ושלוה בשאר החודשים שתוכלו ללמוד ללא טרדת פרנסה. נמצא, שבכל שנה בטלו חודשיים מלימוד התורה, א"כ במשך שש שנים ביטלו שנים עשר חודשים, לכן כעבור שש שנים הוצרכו לשנת השמיטה, כדי להשלים את מה שחיסרו ב - י"ב החודשים במשך ששת השנים.

*

"ולא תונו איש את עמיתו" (כ"ה י"ז). רש"י: כאן הזהיר על אונאת דברים. התורה הזהירה שלא להונות את הזולת, ואילו חסיד נוהג לפנים משורת הדין ואסור לו להונות את עצמו, אסור לו להשלות את עצמו במדרגות יותר גבוהות מכפי שיש לו באמת.

*

"ולא תונו איש את עמיתו - ויראת מאלקיך" (כ"ה י"ז). אל תונה את חברך בזה, שיחשוב שאתה ירא אלקים.

*

"כי גרים ותושבים אתם עמדי" (כ"ה כ"ג). הקב"ה אומר לבני ישראל: ביני וביניכם - קיים תמיד יחס של גרים ותושבים. אם אתם רואים עצמכם כגרים בעולם, כי כל קיומכם כאן אינו אלא לפי שעה כפרוזדור, אזי הנני תושב בקרבכם ושכינתי שרויה תמיד ביניכם. אבל אם אתם רואים עצמכם כתושבים קבועים בעולם, אזי הנני כגר בתוכם.

*

"את כספך לא תתן לו בנשך" (כ"ה ל"ז). כשאתה נותן מכספך לעני, לשם צדקה או לשם גמ"ח, תן לו בסבר פנים יפות ובדברי עידוד. אל תהא "נושך" אותו אגב נתינה בדברים החותכים כסכין בלבו, אלא תן לו בעין יפה.

*

"אם בחקתי תלכו" (כ"ו ג'). ר"ת "אבת" שתלכו בדרכי אבות. (בעה"ט)

*

"אם בחקתי תלכו" (כ"ו ג'). מהו "תלכו" היה צ"ל תלמדו, תתעסקו? אלא הפי' אל תעמדו במקום אחד בלימוד התורה ועבודת ד', אלא "תלכו" תתקדמו בלי הרף, ותעלו ממדרגה למדרגה. (רבי שמואל משינובה)

*

"אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו" (כ"ו ג'). רש"י: שתהיו עמלים בתורה. י"ל הכוונה 'שתהיו עמלים' כל מה שאתם עמלים הן במשא ומתן הן באכילה ושתיה וכו', 'בתורה' יהיה הכל ע"פ התוה"ק, לא יעשה לתאות גופו אלא לצורך עבודת ד'. [וכמו שאמרו חז"ל (ברכות דף ס"ג). 'איזוהי פרשה קטנה שכל גופי תורה תלוין בה' (משלי ג' ו') "בכל דרכיך דעהו"].

(צמח צדיק)

כדי שתדעו מה הוא דרך ויז'ניץ אספר לפניכם עובדא מאמו"ר הק' זי"ע. פעם, היתה מסירה על אחי שאינם מתגייסים לצבא הרומני. והנה אותו האיש שנחשד במסירה זו בא פעם לשולחנו של אאמו"ר זי"ע וקירבו מאד ונתן לו כוס יין, אחד מהחסידים בנו של ר' יוסף מנדל קומנשטער, לא היה יכול להתאפק ושאל בדמעות את אאמו"ר זי"ע האיך אפשר לקרב אדם כזה. ענה לו אאמו"ר הק' זצ"ל מאין ידוע לכם שהוא המוסר. ענה החסיד שכך מדברים עליו. א"כ, המשיך אאמו"ר הק', איך אתם יכולים לקבל לשון הרע והרי צריכים בית דין של ג' דיינים ושני עדים כשרים, כמבואר בחו"מ סימן לד, ואם הם יפסקו שהוא המוסר אפשר לקבל. אבל סתמא להסתמך על דברי המון העם, אסור. ענהו החסיד אני אינני הרבי מויז'ניץ. ע"כ סיפר לו אאמו"ר זצ"ל מזקנו התורת חיים, ששלח שוחט למקום מסוים ואנשי המקום התנגדו לרבי מקוסוב ולא רצו בשוחט זה מקוסוב, אמר אחד מהם אין אנו מחוייבים לשמוע מה שהוא (וקרא את התורת חיים בשמו) אומר לנו. ובשבת לפני קריאת התורה עלה אחד מחסידי קוסוב על הבימה והכריז בקול גדול שאסור להתחיל בקריאת התורה עד שהמחוצף שביזה את הרבי מקוסוב יצא מכאן. לאחר שבת הלך הנ"ל ומסרו לערכאות, ופסקו על החסיד מקוסוב חודש מאסר. תיכף בא בבהלה אל התורת חיים, וסיפר לו את כל המאורע. אמר לו התו"ח אני במקומם הייתי דן אותך לשלשה חודשי מאסר כי הרי הרגת את הנפש. כדאיתא בגמרא (ב"מ נח:) המלבין פני חברו ברבים כאילו שופך דמים. ענהו החסיד אני אינני הרבי מקוסוב. אמר לו התורת חיים כפי הנראה בחנם זלגו עיני דמעות בתפילה שכל מי שידרך על מפתן ביתי יראה רק מעלת חברו ולא חסרונו. וסיים אאמו"ר הק' את סיפורו בדברים הבאים, אף אם אומרים עליו שהוא המוסר, עכ"ז עליו נאמר (משלי כה, כא כב) אם רעב שונאך האכילהו לחם וגו' כי גחלים אתה חותה על ראשו. והחשבון האמיתי הוא שאם הוא חכם יבוש ויכלם מאד על ידי קירבה זו, ואם הוא טיפש הרי שאין עם מי לדבר כלל. רואים אנו שדרך ויז'ניץ היא אהבת ישראל אמיתית ויש לנהוג בזהירות משנה לא לגרום ח"ו להלבנת פנים וכדומה.

"בבסוף אין לי צרף. אף אם כפר-לחם תתן לי, נתן אתן לך את מבקשך".
העלה הפריץ חיוף על שפתיו, מסר ליהודי כפר-לחם ונטל מידו את הפרח.
והנה ועלמה המרפכה כנגע, נעלם גם הפריץ ואיננו, ובחלל-העולם לא נותר כי אם צהוק מהדהד, גס ופרוע, צחוק רועם, זועתי...
ולא השגים הסנדלר בזאת, ונרץ לביתו, שמח וטוב-לב.



ויהי בחלום הלילה, והנה אביו נגלה אליו, והוא קרוע בגדים ופוכר את ידיו זועק:
"בני, מה עשית? מדוע מסרת את הפרח לפריץ?!" ויספר לו בקול שבור ומלא כאב את אשר קרה:
כאשר התפלל הסנדלר מעמקי לבו, עשתה תפלתו רשם גדול בשמים; ומכח תפלתו החלה מחצת-הפרזל, המפרידה בין ישראל לאביהם שבשמים, להשבר; וכל התפלות של כלל ישראל, שלא עלו עד הנה עד כסא הכבוד, החלו לעלות. החלו מלאכי-הרחמים לזעק ולבקש על גאולת ישראל, ויצא הכרוז והכריז, כי אכן גאות הקדוש-ברוך-הוא ברחמיו הרבים לגאל את עמו; וכיון שהסנדלר קרב בתפלתו את הקץ, הנה לו ימסר פרח תחית-המתים, שעל-ידי ריחו יקומו ושני עפר לתחייה. ועוד הכריזו בשמים, כי אבי הסנדלר יודיע את בנו בחלום הלילה את חשיבות הפרח, כדי

עליו מאד מסבל הרעב ומאפס פחו; עד כי מתוך צער ורחמים יצא החוצה ויכרח אל השדות ויעמד שם תחת אחד העצים ויפתח את פיו בתפלה לפני קונו:
"רבוננו-של-עולם! הלא אתה בראת את עולמך ויבחרת בנו מכל העמים, להיות עם בחירה. מאז ומקדם אותנו נשאת ועלינו חמלת, לנו מסרת את תורתך הקדושה ואותנו שמרת מכל רע. ילדיך רחומיך היינו ומקרבתיך תמיד נהנינו. ומה מר עלינו לבנו עתה בגלות המרה, שהסרת את פניך ממנו! הצרות הרבות הרחיקו אותנו מעליך, וגודלנו לא שפר. לא רק עלי ועל ילדי, הנמקים בך, אנוכי מתפלל, אלא על כל בני-בריתך! רחם, אבינו-שבשמים, חננו, כי בא מועד!"
ויבך הסנדלר בכה כה רב, עד כי עיף מאד ויפל ארצה ויתעלף.

פתאם שבה אליו רוחו. ריח עז וחרף, ריח מתוק ומענג, אשר לא חש מימיו, עלה בגחיקו והחיהו. וייקץ, והנה פרח יפהפה צומח מרגלותיו. מאין וכיצד צץ זה הפרח לפתע, וריחו פריח גר-העדן? ממש מחיה מתים! אדם כי יריח בו, אין עוד צרף לו באכילה ובשתיה... מיד אנה את הפרח ואץ-רץ אל ביתו, למען אשר יריחו בו גם בני-ביתו ויחיו.
עוד הוא רץ בדרך לביתו, ומרפכה הדורה באה לקראתו, ובתוכה יושב פריץ לבוש מחלצות. ראה הפריץ את היהודי הרץ וצנהו לעצר:
"מכר-נא לי את הפרח הנפלא הלו! כל הכסף שבעולם אתן לך תמורתו!"
הסנדלר, שנטשטשה עליו דעתו, לא חשב הרבה, לא העמיק חשב, שהרי כל העונן הזה של הפרח מקשה הוא בעיניו וטעון עיון; על-כן השיב את הפריץ בלב נמקר לאמר:

או לקרב את הגאולה, וזהירות יתרה צריכים
אנו להזהר, פן יגרמו המעשים לרחוק הקץ
המיחל!

בכל מעשה, אשר אנו עומדים לעשות,
שומה עלינו להתבונן, אם טוב הוא, אם
חלילה רע. כי זאת עלינו לדעת: כל יחיד
ויחיד ערב לכלל כלו. מעשה טוב של יחיד
מסגל להכריע את העולם כלו לזכות,
וחלילה – להפך. בחיינו היומיומיים,
עומדים לפנינו תמיד נסיונות מנסיונות
שונים, שאנו אף לא שמים לב אליהם. אין
אנו יודעים שכר מצוה או גודל העונש על
עברה; ואין אנו יכולים לדעת, אם
במעשה מן המעשים, אשר עשינו, קרבונו,
או חלילה דחינו, את הקץ...

כמה וכמה עלינו להיות זהירים במצות
ה"קלות", כגון: כבוד אב ואם, גמילות
חסדים, תפלה בכונה, וכיוצא באלו מצוות,
שאנו דשים בעקבינו ואיננו מחשיבים אותן
כראוי, ובהתרחקות מן העברות, שלכאורה,
מתוך השחת הדעת מחמרתן, אינן נראות
בעברות, כגון בזוי חברים בלאחר-דעת,
ליצנות, לשון-הרע, רכילות, דברי-שקר
וכדומה... כי מי ישער את גדל הקלקול,
שאנו גוזמים בכך לכל העולם?...

שיגף מיד אל מערת המכפלה ואל שאר
קברות הנביאים והצדיקים, להחיותם.
ותהי השמחה גדולה מאד בפמליא
של-מעלה, ובכת השטן – יללה ותונה, כי
רצה הסטרא אחרא להלחם בכל פחה נגד
הגאולה, ולכן ירד שלים השטן בדמותו של
הפריץ וקנה את הפרח היקר, פרח
תחית-המתים, תמורת פפר לחם אחת!!!
(על פי "חובת התלמידים" לאדמו"ר מפיאסצנה)

אנו קוראים את הספור הנורא הזה, ולבנו
מתפלץ בקרבנו: איככה היתה כזאת! –
שבגלל פפר-לחם הפסיד אדם אחד את
הגאולה לעולם כלו?!

ובעוד אנו תמהים ומשתאים על הסנדלר
האמלל, יתגנבו אל תוף לבנו הרהורים
אחרים: שמא אף אנחנו עושים כן, שמא אף
אנחנו דוחים את הגאולה בגלל ענין פְּעוּט,
בגלל נסיון קטן, שבא עלינו ואין אנחנו
עומדים בו?!

ילדים חביבים! כל אחד ואחד ממנו
מסגל לדחות, חלילה, את בואו של המשיח

יחד עם כל בית ישראל מבכים אנו הסתלקותם של הנשמות הטהורות במירון י"ח אייר - ל"ג בעומר - תשפ"א

במסע חלוייה קודע לב חובא
שעה קלה לפני כניסת השבת
האחים הבה"ח משה נתן נטע
אנגלרד ז"ל בן 14 ואחיו הילד
יהושע אנגלרד ז"ל בן 12
האחים בניו של הרה"ג רבי
יצחק מנדל אנגלרד מחשובי
אברכי חסידי באבוב בירושלים,
בנו של אב"ד ראב"א הגאון הצ'
דיק רבי חיים מאיר אנגלרד זצ"ל,
וחתנו של הדיין הנודע הגה"צ
רבי נפתלי הירצקא פרנקל זצ"ל.
הילדים הינם צאצאים של בעל
ה'עטרת משה' ממאקווא זצ"ל.
הב' משה נתן נטע ז"ל שנקרא
ע"ש זקנו בעל ה'עטרת משה
ממאקווא ז"ע היה בחור מופלג
בתו"ש מחשובי תלמידי ישיבה
קטנה מאור עינים ראחמס"ט
ריוקא בירושלים ובלט בשקר
דתו ובמידותיו הטובות. מופלג
בתורה וחסידות ובעל שאיפות
רבות לצעוד בדרכי אבותיו הח'
שובים.
אחיו הילד יהושע ז"ל תלמי
די ת"ת באבוב, יניק וחכים אהוב
ביותר על כל מכריו וידידיו, וכל
עתידו היה לפניו. בעוד כחוד
שיים אמור היה לחגוג את שמחת
הבר מצווה והתכונן לכך בה'
תרגשות מרובה כשהוא מסיים
את ששה סדרי משנה. למגינת
לב שניהם נספו כקרבות ציבור
באסון הכבד.

